

FOAIA POPORULUI

EA MAI VECHIE FOAIE POPOARĂ, ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

„Țineți cu poporul
ca să nu rădăcli!”...

pare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
publicat în Reg. Publ. în Tribunalul Sibiu sub Nr. 35-1842.

Organ al Asociației pentru literatura română și
cultura poporului Român, „Astra”

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A
Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Încă odată dreptate!

de L. V. Spiridon

La Paris continuă Conferința de
Pace.

Tratatele de pace ale tuturor țării-
lor cari, cu sau împotriva voinței po-
porului, au purtat războiul cu Nați-
unile Unite sunt judecate rând pe rând
și discutate articol după articol. Da-
că poporul spune că „boala lungă e
semn de moarte”, adică zăbava mai
îndelungată n'ar fi tocmai un semn
bun, se pare că de data asta pro-
verbul nu se mai potrivește. Inceti-
neala cu care se lucrează la confe-
rința de la Paris se pare că se dato-
rește dorinței delegaților celor 21 de
națiuni de a nu mai trece prea ușor
peste numeroasele greutăți pe care
le prezintă stabilirea unei păci drep-
te. Ei ascultă pe toți, chibznuiesc în-
delung, fără pripeală, pentru ca re-
zultatul chibznelor lor să fie fără
greșală.

Zăbava aceasta este semnul do-
rinței lor adânci de a statornici o
astfel de pace, încât, pe cât se poate,
să nu mai rămână nemulțumiri cari
ar putea mai târziu să dea iarăși
naștere la războaie între diferitele nea-
muri ale pământului.

Așa a venit de curând spre jude-
care și tratatul de pace cu România.

Între diferitele articole ale acestui
tratrat este și unul sortit să pună o-
dată pentru totdeauna capăt unui
proces care durează de mai bine de
o mie de ani între noi și unul din
vecinii noștri, Ungaria. Este vorba
despre articolul în care se stabilește
granița de apus a țării noastre.

În cursul vremurilor acest proces
s'a judecat de mai multe ori. La în-
ceput numai între noi și Unguri. Drept-
atea stătea pe atunci în vârful sa-
biei. Românii erau împărțiți în stătu-
lețe mici, izbiți din toate părțile, slă-
biți de toate vitregiile vremurilor,
de aceea dreptatea cea adevărată
întârzia să se arate. Mai târziu a-
poi, în vremea și cu prilejul războa-
nelor românești a apărut în acest
lung proces un judecător nepărtini-
tor: opinia publică a lumii. El, acest
judecător, a recunoscut întotdeauna
dreptatea cauzei noastre, dar puterile
lui nu se întindeau până acolo încât
să dea o hotărâre obligatorie. Ea ju-
deca și își dădea părerea, dar exe-
cutarea ei continua să rămână tot
în vârful sabiei, în mâinile celui mai
tare. Așa bunăoară ne-a dat drept-
ate această opinie publică oglindită
în scrierile istoricilor și în ziarele lu-
(Continuare în pag. 4-a)

Belșug, necaz și dărnicie

Într'una din zilele trecute am fost
într'un sat. Era unul din acele sate
peste ogoarele căruia Cerul s'a mi-
lostivit și a trimis la vreme binecu-
vântarea ploii, așa încât oamenii erau
cu totul mulțumiți de recolta foarte
mănoasă pe care o strânseseră. Au
fost și pe acolo călduri mari în anul
scetș, dar pentru că au fost și ploii,
toate au fost spre rodire. Era o mare
plăcere să-i vezi mulțumiți pentru
rodul îmbelșugat al muncii lor.

La poarta unui estfel de gospodar
e poposit căruța unui om venit de
departe. După port părea a fi de
peste munți, de prin județul Râmni-
cul-Sărat sau de prin sudul Moldovei.
Venise de acolo cu două vite la car
și cu alte două legate în urmă, de
scărigă, dar pe cele din urmă le-a
vândut. Acum vroia să cumpere grâu
sau porumb.

Am eștat încet-încet că pe acolo
n'a căzut totată vremea strop de ploaie,
că grânele și porumbul s'au uscat cu
totul înainte de vreme. fără să fi scos
măcar sămânța și că s'a uscat de tot
și ierba, așa încât e primejdie ca și
vitele să le moară de foame. E crăpat
pământul peste tot și acum în urmă
eu înciput să sece și fântânile. El
era căsătorit dar nevasta îi murise
și rămase cu 7 copii — cel mai mare:
o fată de 18 ani. Cu ea îi lăsese pe
ceilalți. Acum își vânduse două din-
tre vite ca să aibă cu ce cumpăra
nutreț pentru celelalte două și hrană
pentru cele șapte perechi de mâini
cari îl așteptau acasă întinse.

Era tocmai Duminică și se edu-
nese lume destul de multă împre-
jurul căruții.

Povestea lui, spusă simplu, fără să
se lăngue, calm, a impresionat totuși
foarte mult pe ascultători.

— Puterea lui Dumnezeu... talmă-
cește unul dintre ei.

— ...Și poate păcetele noastre a-
daugă un stul.

Dar inimile celor adunați împreju-
rul căruții nu s'au oprit numai la
vorbe.

— Uite, peste ce îți ai luat, eu îți
dau dela mine o felceră de grâu,
spuse unul dintre ei. Să ne păzească
Dumnezeu, că mâine putem și noi
lua drumurile...

— Și eu îți dau una...

— Și eu...

— Și eu.

Peste ce și-a cumpărat, a plecat
omul, mulțumind și plângând — de

bucurie și de mirare — cu încă doi
saci de grâu.

* * *

Mă gândesc la sufletul țărânului de
pretutinderi și cu deosebire la su-
fletul țărânului român.

Se spune de multe ori că e sgâr-
cit și lacom. Nu este adevărat. Cei
ce spun astfel nu fac deosebire între
a fi sgârțit și a nu fi risipitor. Țăra-
nul nu e risipitor — atât. Când însă
vede nenorocirea semenului său
inima lui se înmoaie cu mult mai
mult decât a orășeanului. La oră-
șean lupta pentru existență este o
continuă concurență, de aceea în
seren aproape totdeauna vede un
ins care vrea să-i ia bucata lui de
pâine. Țărânul are bucata sa de pă-
mânt, pe care o lucrează și al cărui
rod nu îl ia nimeni. Hrana lui din
acest punct de vedere este mai a-
sigurată. El nu vede în semenul său
un concurent, ci un ortac. Atârnă
această hrană, rodul muncii sale,
numai de altciva, de „o ploaie la
vreme”. De aceea ochii lui sunt mai
des cercetător ridicați spre cer decât
ei orășeanului. De aceea rugăciunea
lui este cu mai multă umilință și mai
des îndreptată spre cer: — Dă Doam-
ne, ploaie la vreme. Și dacă cerul
n'ar fi milostiv toată truda lui, oricât
de priceput er fi făcută, este zader-
nică. Știința a făcut multe, dar ză-
voarele cerului nu le poate desfereca.
O secetă l-ar pune pe drumuri, ca
pe țărânii din Moldova și din toate
regiunile bântuite de secetă.

— Să ne păzească Dumnezeu că
mâine putem și noi lua drumurile...

* * *

Tinând seama de situația grea a
locuitorilor din regiunile în cari nu
s'a putut recolta nimic, Statul a ho-
tărât să le vină în ajutor. Uimul,
vama care se ia la mașinile de tre-
erat, s'a hotărât să se colecteze de
către Institutul Național al Coopera-
ției pentru a fi dusă și împărțită celor
lipsiți din aceste regiuni. Este o faptă
cu caracter creștinesc și corespunză-
toare cu sufletul darnic și săritor la
nevoie al țărânului, o faptă însă în
care Statul dă și el o mână de ajutor.

De aceea prederea uimului cen-
trelor de colectare este o faptă dela
care fiecde gospodar nu numai că nu
are voce, dar nici nu se cuvine să
se ferească.

P. S. Dozina

Lumânările din biserică

Căldorii străini sunt aproape cu
toții uimiți de frumusețea zugrăveli-
lor din vechile noastre biserici. Am
întâlnit în unele crști străine în le-
gătură cu ele cuvinte atât de mult-
toare pentru neamul nostru încât mi
se umplea sufletul de mulțumire și
poate și de mândrie. Pictura este
între adevăr în unele atât de vechi și
de o valoare artistică atât de mare
încât pe bună dreptate au spus stră-
inii despre ele aceea ce au spus.

Am fost de curând într'una din
aceste biserici cari au uimit pe stră-
ini. Zugrăvelile de afară, mai nouă,
au început totuși să se șteargă din
pricina ploilor. Dar ploile nu le poți
împiedica să nu pice pe zidurile bi-
sericii când bate și câte un vântuleț
pieziș... Zugrăvelile din launtrul
bisericii erau cu mult mai vechi. Zu-
grăvelul necunoscut a pus mult suflet
în meșteșugul lui. Îi simțiți dela cea
dintâia aruncătură de ochi credința
caldă și mângâietoare din care s'au
zămislit chipurile Sfinților din iconos-
tas, de pe boltă ori de pe pereți.

În biserică aceasta însă, pe lângă
lumânările de ceară, am văzut arzând
și lumânări de stearină. Știm că la
Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al
Ardoulului, în grija pentru comorile
de artă bisericăscă, a dat ordin să
nu se mai aprindă în biserică decât
lumânări de ceară și nu lumânări
de stearină, cari fac tum mult și
dăunător zugrăvelilor. Știm de aseme-
nea că preoștii veghează și ei. Am
auzit chiar odată un preot care vor-
bindu-mi cu multă însufleșire despre
valoarea acestor picturi vorbea și cu
tot atâta dreptă mândrie împotriva
răului obiceiului de a se arde în biserică
lumânări de stearină.

Dar pentru că încă tot mai există
unele excepții, cazuri din acestea de
abatere dela regulă, facem și noi un
călduros apel către cititorii noștri și
către toți oamenii de bine, către toți
aceia cari prețuiesc cum se cuvine și
iubesc aceste străvechi comori de artă
ale bătrânelor noastre biserici, să ve-
gheze și ei la respectarea lor desă-
vârșită. Acolo unde se observă un
estfel de caz, să îndemne și ei pe
oameni să nu mai ducă la biserică
lumânări de acest fel.

Bisericiile noastre vechi sunt o me-
re mândrie a noastră, a neamului în-
treg. Dar comorile acestea se pierd
an de an. Este de vină poate și din-
tele vremii care pe toate le roade.
Suntem însă de vină și noi în oare-
care măsură, pentru că nu ne îngrijim
de ele așa cu o merit.

Și a păstra ceiace are atât de ma-
re valoare pentru sufletul creștinesc
și românesc al neamului este o mare
datorie față de noi înșine.

Mie Avrigeanu

Pentru suflet Sub steagul Astei

Pentru trup

Pe urmele Domnului

Inălțarea sfintei Cruci

Pentru ziua de 14 Septembrie, Biserica a așezat sărbătoare întru cinstită, în chip cu totul ales, a sfintei și de viață făcătoarei Cruci.

În fiecare an, sărbătoarea aceasta ne aduce aminte fapta vrednică de laudă a împărătesei Elena, mama sfântului împărat „Întocmai cu Apostolii”, Constantin cel Mare. Nu mult după anul 300 dela Hristos, curioasă împărăleasă a tocmii lucrători și i-a pus să facă săpături în dealul Golgota, adică în locul unde a fost răstignit Domnul nostru Isus Hristos. Gândul împărătesei era să afle Crucea suferințelor Domnului.

Intr'adevăr, săpătorii au scos la iveală trei Cruci, dar nu știau care să fie aceea pe care fusese răstignit Mântuitorul. Și atunci s'a făcut așa: au fost aduși mai mulți bolnavi și au fost puși să se atingă pe rând de cele trei cruci. Cel care s'au atins de una dintre ele, care era și cea mai mare, s'au tămăduit de boalele lor. Așa s'a aflat care era crucea Domnului.

Sf. Elena a îngrijit apoi să se ridice crucea Domnului și să se așeze în locul cel mai de cinste din cuprinsul împărăției. Lucrul s'a și făcut în mijlocul unor sărbători mărețe.

De acest fapt ne amintește sărbătoarea din 14 Septembrie.

Dar, de bună seamă, ziua Crucii ne îndeamnă la un lucru și mai prețios decât cel amintit: la cinstita sf. Cruci. Ea este semnul de biruință împotriva morții și a păcatului, podoaba creștinilor, armă de luptă împotriva Satanei, cununa adevăraților închinători ai lui Hristos, îndreptar spre mântuire, leac de vindecare pentru cei ce sunt în suferințe, păzitoare în veac la căpătâiul celor adormiți.

Inchinămu-ne stinței Cruci cu toată puterea pusă în noi de Dumnezeu.

D. Călugăr

FOISOARA

In toamna aceea...

13 Octombrie.

Aș spune și anul, dar anii n'au nicio importanță, nici când se nasc și nici când mor oamenii. Timpul nu se schimbă, se schimbă numai oamenii.

... Și în toamna aceea era o zi cât se poate de pozorită, parcă anume pregătită pentru plecarea lui Robert. Pe sub pași trecătorilor din parcul micului sanatoriu, toamna își imprăștiă cu dărnicie arama ei care sună. Și nu știu, dacă i-o mai fi auzit ternut cui va în cale atâta tristețe, dar în minte că la poartă, înainte de a intra, m'am oprit o leacă. Cu o forță destul de zadarnică am încercat să mi schimb starea asta de suflet.

Alți conducători la Astra, dar aceleași suflete mari (XXI.)

— Epoca expansiunii —

Cronicarul vremii a însemnat în istoricul Astei adevărate cuvinte sfinte spunând că odată „cu moartea lui Baritiu se încheie o însemnată epocă în viața „Asociațiunii”, epoca consolidării, după care urmează, mai cu seamă dela 1896 încoace (acum 50 de ani), de când „Asociațiunea” a început să extindă propaganda sa culturală și peste granițele Ardealului — epoca expansiunii”. Da, nimic mai frumos și mai plin de adevăr! Primii luptători ai Astei, în cei 35 de ani de existență — pe care nouă ne place s'o numim perioada eroică — au trebuit să țese în pânza sufletului românesc un steag tricolor, frumos pe fondul alb al omeniei și demnității străbune, al conștiinței drepturilor noastre pe acest pământ transilvan prea mult și greu încercat, steag pe care să-l ridice sus, cât mai sus, ca să fie în văzul tuturor generațiilor viitoare ale Românișmului de pretutindeni.

Acestea vor avea apoi, să-l împodobescă cu florile culturii, cu armele științei și ale virtuții, care ne vor impune deapăruri în fața lumii civilizate și civilizate. Rolul acesta mesianic revenea unei al'e epoci, celei de expansiune culturală a Astei, care și-a găsit și ea — prin darul lui Dumnezeu, care totdeauna s'a revărsat din belșug peste acest popor creștin — bărbați vrednici, luminați și tragere de inimă pentru popor și pentru idealul Astei. Aceștia au preluat cu înțelegeră și înțelepciune steagul cultural-românesc al Astei și l-au pus să lălfăie deasupra conștiinței Românilor din Banat, Crișana și Maramurăș.

Scopul ei era unul: să ne solidarizeze pe toți în jurul comandamentelor naționale, iar la vremea potrivită, cu sufletul și brațul oțelit, să

aducem fiecare, mare și mic, cu cartea sau cu arma, prinosul de jertfă curată pe altarul unirii celei mari și sfinte, dela 1 Decembrie 1918, pe care Astra — alături de sfânta Biserica și școala ei — au pregătit-o din rășputeri și cu conștiință trează decenii și secole de-a rândul, prin distinși cărturari ai neamului.

Cum au lucrat acești bărbați, care au fost cu totul la înălțimea bărbaților din perioada eroică a Astei, se vede limpede, din unitatea cea puternică și curată care se sălășluise în sufletul românesc întreg și din idealul infăptuit de ei — al unirii dela Alba-Iulia, care a solidarizat impresionant pe toți, cei cu inima română, care și-au dat „mână cu mână”. Cât de mult au să învețe generațiile noastre viitoare, din exemplul acestor părinți cuminți ai noștri!

Desigur, vor fi avut și ei destui dușmani și multe interese personale de apărut, căci și atunci erau vremi mai grele ca azi, dar niciodată n'au dat mâna cu străinii din lăuntru sau din afara granițelor sufletului național, ca să-l trădeze și să pună afacerile personale mai presus de cele obștești și românești. Ei erau conștienți că în felul acesta Românul este și pe mai departe umilit și nedreptățit, rob și chinat, în propria lui țară, ceea ce ar atrage cu sine un blestem din partea înaintașilor iubitori de lege și neam și a nepoților, care vor să meargă mereu pe acelaș drum părintesc.

Rândul acestor bărbați mari care au lucrat la Astra, dăruindu-și sufletul ca o tămăie bine miroitoare, pe altarul culturii naționale este destul de mare. Ei s'au străduit să se întrecă în binele adus Astei cu su-

(Continuare în pag. 3-a)

SFATURILE DOCTORULUI

Râia

Se poate lua dela animale bolnavi dela vreun bolnav sau dela cei ce au fost bolnavi de râie sau și numai de pe lucrurile cu cari a umblat om bolnav de această boală. Cunoștem că ne-am îmbolnăvit de această supărătoare boală atunci când băgăm de seamă că printre degete, pe la chesturile mâinilor și picioarelor sau pe la brâu ne ies beșicuțe mici cari înmulțesc repede și ne mănâncă atunci ziua cât mai ales noaptea.

Ca să ne scăpăm de râie este bine să ne frecăm cu leșie de tutun și după ce ne ștergem bine cu un șervet aspru ne ungem apoi peste tot corpul cu un tel de unsoare de pucioasă pe care o putem cere din farmacie. Acestea o facem seara, înainte de culcare. Dimineața facem o baie cu apă caldă curată, spălându-ne bine cu săpun și ne îmbrăcăm cu haine curate. Dacă facem așa 3—4 zile la rând — s'au terminat cu ea!

Mierea de albine

Este minunată atât pentru sănătate cât și pentru trumuseșea pielii. Mierea ajută mistăirea hranei în stomac și curăță sângele. Ea ajută deasemenea respirația (răsuflarea), mai ales la cei bolnavi de stomac. Mierea de trandafir topită în apă caldă este bună contra durerilor de gât și de gingii. Dacă vrei să te simți bine, bea în fiecare dimineață câte un pahar dintr'o băutura făcută din o sută de grame miere de albine fiartă într'un Kilogram de apă în care s'au pus și cuișoare și scorțșoară.

Ouăle

Sunt foarte hrănitoare. Cea mai mare putere de hrănire o are gălbenușul, care e bogat în grăsime. Gălbenușul are 60 calorii, pe când albușul are numai 10, deci este de 6 ori mai hrănit decât albușul.

La secția de contagioși nu se putea intra decât la o anumită oră. După ceasul din perete mai erau încă douăzeci de minute. M'am așezat pe o bancă din salonul de așteptare și, cum nu mai era nimeni am încercat să-mi îndrept firul subțire al gândului înspre Apus.

M'am despărțit de prietenul acesta la marginea unui oraș. Vestea că el va pleca în țară mi-a împărțit-o la început cu un zâmbet ușor, dar mai pe urmă, când a întors bilețul de internare în spital pe cealaltă parte, diagnosticul i-a umbrat îndată seninătatea și o ușoară svăcnire a tremurat în colțul buzelor:

— „Pulmoni”. Măinile și picioarele, adaugă el, aceste cotofoage reci au înghețat pe jos atât amar de vreme și n'au nimic. Numai „pulmonii”ăștia putrezesc încet în noi.

S'a oprit apoi. S'a făcut o mică pauză. Nu știu la ce se va fi gândit în vremea asta. A continuat însă cu acelaș ton în glas:

— Și totuși când dintr'un ceas lipsește o mică măruntaie înseamnă că ceasul stă.

Am schimbat cu el cartușierele și mantaua, că a lui era mai bună și ne-am despărțit la marginea acestui oraș dinspre Apus.

Aici firul subțire al amintirii s'a rupt deodată. Pe ușa salonului a intrat cineva și a însemnat numărul de pe ușa într'un carnet. A numărat apoi scaunele — nouă bucăți, le-a trecut și pe ele în acelaș carnet și apoi a plecat.

Mă uit la ceas. Încet mai trece vremea când n'astepți decât să treacă ea... Mai erau încă cincisprezece minute și mi se părea că aștept aici de un ceas. Scot din buzunar ultima lui scrisoare și o citeșc iarăși, poate pentru a zecea oară: „...mă duc să mor la spital... 15 Maiu...” Număr în gând lunile și fruntea și pieptul se fac parcă tot tot mai grele. Le apasă poate povara aceluiași

gând care a făcut să tremure și mâna care a scris.

De pe ușa a mai intrat cineva:

— Pe cine cauți d-ta?

— Un bolnav, Robert H.

— Poștește încoace.

În salon, Robert privea printr'un geam deschis cum se legănau de vânt vârfurile castanilor din curte. Când am deschis ușa s'a făcut current și el s'a întors. Era în dreptul luminii și nu-i puteam desuși fața. Când m'am apropiat de el și l-am salutat, a răspuns numai abea mișcând din cap. Pe încetul am deslușit apoi în ochi un luciuciu ciudat. Orbitole îi erau două cupe cu o lumină care te pătrundea până în adâncul sufletului. La început nu mi-a spus niciun cuvânt. Nici mâna nu mi-a întins-o. Nu știu de ce. Tăcea și se uita la mine, apoi jos în podea și pe urmă undeva departe prin perețele nefiresc de alb al salonului.

A prins apoi să mă întrebe despre prieteni și despre casă:

Cum trebuie să îngrășat un porc

O zicală veche românească glăsuște așa: „nu-i casă de român fără codiță de purcel”. Și, zicala aceasta se adevărește cu vârf și îndesat mai ales în zilele grele prin cari ne recurăm abia putând răzbate, dăruind sorții maștere, care ne paște ne este hărăzită, poate pentru pătele noastre.

Dacă românul nostru nu se poate despărți de boulenii și oițele sale, așa de anevoie se poate el lipsi de purceleșii lui. Crăciun românesc este „de dulce”, o varză cu sărmăle, fără ca să-și fi vârit porcul în ea, numai varză nu este. Și fiindcă fiecare gospodar ține un porc ca de Sf. Naștere să-și taie el purceleșul lui și fiindcă a sosit momentul, termenul ca porcii să se ducă la îngrășare, iar celea trebuințose pentru hrană și îngrășare găsim-se greu și mai fiind și pierzatele, și bunăoară porumbul, hrana de căpene, ne-am gândit să împărtășim în foaia noastră a celor mulți, a poporului câteva povești de folos, de mari fiind seama gospodării noastre.

Și chibzuții vor putea trage multe foloase, deoarece nu prea multă hrană scumpe fără ca să-și se îngrășeze, mai ostenindu-te și în afară.

Să vedem cum se poate și trebuie să îngrășat un porc bun pentru îngrășat și să pă ce l-am ales și așezat la locul și să trecem la hrană și felurile de hrană.

Dragă gospodare la îngrășat vei avea numai un porc sănătos deplin, și fiindcă numai organele unui astfel de porc pot să mistuie bine și cu folos hrana, schimbând-o în carne și grăsime. Porcul sănătos se cuvine să mănânce mai ales după pofta de mâncare, după care aleargă fără astâmărire. Infulecă mâncarea lacom, n'o sărută numai ca cel bolnav; trezit și în somn numai decât se ridică și să mănânce; cel bolnav se ridică numai silit și nu are nici o vlagă. Alega celui sănătos este vârtoasă, și că mănâncă grăunțe, fie verdeață,

călcată sau apăsată se desface în bucăți inelate; a celui bolnav ori e prea vârtoasă ori dimpotrivă, prea moale.

Să se țină seama și de soiul și de cerință dacă vrei mai multă grăsime sau mai multă carne. Pentru grăsime e mai bună mangalița și basna, iar pentru carne soiul Iorkshire (iorșir). Soiul mangalița, pe lângă aceeași hrană ne dă mai multă grăsime decât alte soiuri. Apoi capul să nu fie mare și fără nici o formă, botul și picioarele scurte și groase și nu lungi și subțiri, foalele pântecos și lăsat în jos, nu tras ca la domnișoarele moderne, urechile mari și pleoștite, nu ridicate în sus ca la caii nărăvași, părul scurt și nu prea des ori chiar creț; culoarea nu hotărăște. Încă ceva: să nu fie nici cerlăreț nici bătaios, ci o fire liniștită și împăcată. Să doarmă bine, ca să poată mistui bine. Ca să se îngrășe, vorba cea „văzând cu ochii”, să nu fie sub un an ori aproape de acest termen, scroafa să nu fie trecută de cinci ani.

Se face o mare greșală și o și mai mare pagubă punând împreună la îngrășat porci mari și mici, deoarece cel mai mic, or mănâncă prea mult și își strică stomacul, pierzându-se multă hrană în pustiu, or este delaturat dela mâncare de cel mai mare și atunci rămâne flămând, iar cel mai mare mănâncă prea mult și-și strică și el stomacul. Mai sunt cazuri când se mai nărăvesc, rari și acestea, bine tot nu este. Basna și mangalița cum pomeneam, adaug msi mult la grăsime; Iorkshira la carne. Vă feriți de porci înalți și suciți ca ogarii și sprinteni ca potârnichea, că nu vă veți prea indulci cu ei.

Arvinte Moca

DE VÂNZARE:

Una sobă de bucătărie pentru gătit în stare foarte bună.
Adresa: Sibiu, Str. Stock 3
prin str. Vasile Lupu (dincolo de gară).

— Tot la grupă ești?
— Tot.
— Câți au mai rămas?
— Puțini.
— Câți?
— M'am oprit și m'am uitat la el.
— Câți?
— Singur...
S'a învăluit apoi în aceeași tăcere. M'am uitat iarăși la el. Coastele îi erau reschirate, slabe, ca niște cercuri. Nu știu de ce, m'a prins un fel de dispreț pentru moartea asta de salon. Parcă simțeam intrarea ei în sanatoriu.
Am început apoi iarăși să vorbim. Am trecut dela prieteni la anotimp. Este vârful castanilor ni se părea că vântul leagănă și nori, nu numai crengi de copaci.
— În cât suntem azi?
— În treisprezece Octomvrie.
— Treisprezece?
O suvită de vânt a intrat în salon și a început a răsfroi repejor prin

foile unei cărți de pe noptieră. În fuga lor am putut zări autorul: Fericitul Augustin. A fluturat apoi marginea cearceafului și a trecut înainte spre capătul patului. Robert și-a acoperit puțin pieptul și a întrebat cât e ceasul:

— Este la 6?

Mă uit în perete deasupra patului:

— Nu. E de-abea 4.

Peste un sfert de oră a întrebat iar:

— Încă nu-i 6?

Nu puteam ști atunci ce se învărește în jurul acestei ore despre care întreba mereu. Mai apoi nu m'a mai întrebat nimic. În salon odată cu întunecul a început să se simtă și frigul. Mi se părea chiar că mi-e frig de abinelea. Cum tăceam amândoi, toamna a început să-mi pătrundă tot mai adânc în suflet și să-mi colinde prin el ca printr'o moară părăsită.

O, toamna! Cum îi plâneau clopotele în dupăamiază asta... Și nu vroiam să le aud. Oare cine le trage

Cărămida

După cum stă la temelia casei, așa stă cărămida la temelia civilizației de astăzi. De mult de tot știe omul să moaie lutul, să-i dea forma de cărămidă, s'o usuce și s'o ardă. Dar și mai multă vreme a trecut, desigur, de când trăia omul în peșteri și vâgăuni și până a început să-și facă bordeie și case din cărămidă. În China în India, în Egipt, în Persia și Babilonia cărămida a fost întrebuințată din timpurile cele mai vechi. Egiptenii întrebuințau mai mult piatră, de care aveau destulă și făceau cărămida din mărul adus de Nil, amestecat cu paie și uscat numai la căldura cea mare a soarelui. Unele piramide erau făcute din cărămidă și nu numai fața din piatră tăiată. În Mesopotamia unde lipsea piatra aproape cu totul, era întrebuințată tot cărămida uscată la soare. Fiindcă pe acolo nu era coaptă în foc.

Palatele din Asiria și Babilonia erau făcute din cărămizi și numai podurile și statuile erau din alabastru. Grecii s'au folosit de cărămidă în Asia Mică și în Sicilia. Pe vremea imperiului, Romanii au întrebuințat cărămida pe o scară foarte întinsă și știau s'o lucreze atât de bine încât multe ruine s'au păstrat până astăzi. Romanii cocesu cărămida și puneau

pe fiecare o pecete care arăta locul și timpul când a fost făcută.

Babilonienii întrebuințau cărămida în loc de hârtie și scriau pe ea în formă de cuie. De aceea spune Românul glumind: să-mi scri o cărămidă! Din bibliotecile de cărămidă găsite de scormonitori pricepuți ai pământului am putut afla întâmplări din vremurile acelea de mult apuse.

Romanii erau meșteri neintrecuți în fabricarea cărămizii, varului și tencuiei, cu care au făcut zidiri ce mai sunt bune și astăzi. Și mai știau să toarne în tipar stâlpi, pereți de bolți și fel de fel de forme arhitecturale. Dela Romani fabricarea cărămizii a trecut în țările stăpânite de ei.

Cu toate că a fost cunoscută cu mii de ani în urmă, fabricarea cărămizii a rămas aproape neschimbată până în zilele noastre. Din cauză că ea se topește ușor, industria nu s'a putut folosi de temperaturile înalte de cari avea nevoie. Abia de vreo optzeci de ani s'a descoperit cărămida refractară care se topește foarte greu. Această cărămidă refractară înseamnă singura perfecționare, de seamă făcută în fabricarea cărămizii. Cele mai mari progrese metalurgice se datoresc acestei perfecționări.

G. G. Longinescu

Alții conducători la Astra,

Urmare din pag. 2-a

flutul, cu știința și cultura, dar și cu averea lor materială.

Din acest buchet amintim pe cei mai vrednici. Aceștia sunt: Dr. Ilarion cav. de Pușcașiu, dela mitropolia din Sibiu, care va conduce destinele Aștrei în calitate de vice-președinte doi ani, (1893—1894). La 1894 adunarea generală ținută în Sebeș alege președinte pe canonicul Ion M. Moldovanu, care conduse Astra până la 1901, împreună cu Il. Pușcașiu, când în Sibiu se alege președinte marele bărbat și cugetător Dr. Alexandru Mocsonyi, iar pe Iosif Sterca Suluțiu ca vice-președinte. Dela 1904, I. St. Șu-

luțiu este ales președinte și conduce până la începutul anului 1911, împreună cu distinsul prof. din Brașov Andrei Bărbăntu. Ca secretar I, au fost aleși succesiv: Zaharia Boiu, C. Diaconovici, O. Goga, secretar II, Amos Frâncu, I. Pop Reteganul, V. Bologa, Dr. Ilie Beu, I. I. Lăpădatu și Oct. Tăslăoanul.

Prof. S. Radu

Poșta Redacției

Ioan T. Boloșin, Lupeni. În legătură cu cărțile cari vă interesează nu vă putem comunica decât că informații precise asupra lor puteți primi dela D. dr. Eugen Munteanu, Orăștie, str. Octavian Goga 5.

Pr. Petre Bologa, com. Breb jud. Maramureș. Idem.

Colțul bunei gospodine

Conserva

O gospodină nu poate fi considerată pricepută dacă nu va prezenta toamna o cămară îmbelșugată cu diferite legume conservate, cari fac plăcerea meselor noastre iarna.

În ajutorul gospodinilor dăm următoarele rețete încercate și foarte bune.

Fasole verde. Culegem 5 kg. fasole, o curățăm fără să o spălăm, o amestecăm cu 400 gr. zahăr sau sirop de napi și 600 gr. sare. A doua zi o așezăm frumos în borcan varsăm zeama lăsată peste fasole, punem două bețe de brad cruce sub gărlucul borcanului ca să țină apăsată fasolea sub zeama ei. Legăm și așezăm borcanul în cămară la întunec ca să-și păstreze culoarea. Iarna, înainte de a o fierbe o spălăm de seara schimbând mai multe ape căldicele ca să o deservim.

Avrig, 3 Septemvrie 1946.

Ion Dancu

INFORMAȚIUNI Dela o săptămână la alta

Abonamente

Pe un an, pentru cărți și informații de la casa	10.000 Lei
Pentru negustori, comercianți și industriali	20.000 „
Industria și comerțul	40.000 „
Abonamente de scris	80.000 „
Prețul unui număr	200 „

In consiliul de miniștri s'a aprobat în unanimitate noul statut al funcționarilor publici.

Un ziar grecesc vorbind despre vizita escadrei americane în Grecia, spune că escadra vine să întărească forțele britanice aflătoare în Grecia, și nu ca prezenți, ci ca protectori.

Conferința pentru Palestina și-a amânat cu o zi deschiderea. Cu această ocazie va vorbi D. Attlee prim-ministrul englez.

Sesiunea Sovietului Suprem al U. R. S. S. U. s'a amânat până la data de 15 Octombrie.

In patru luni s'au furat din docurile portului Brăila materiale în valoare de câteva sute de milioane. Parte din hoji au fost prinși.

O bucătăreasă din Qudrichow (Polonia) a născut 5 gemeni: 4 fete și un băiat.

In urma reîntrării în normal a transporturilor maritime, guvernul elvețian își vine de flota.

In constelația „Orion“ s'a descoperit o nouă stea ce se așteaptă să mai crească.

In vederea sărbătoririi „Zilei prieteniei cu U. R. S. S. câteva cercuri A. R. L. U. S. din Capitală au ținut ședință.

Vânătoarești

Greșala de tipar din rubrica noastră de Duminecă 1 Septembrie a. c. credem că a fost de îndată observată: Secția Cooperativei Andrei Bărbănteanu nu va avea „tutun“ ci „tuburi“, alice, capse etc.

Permisele de portarmă ale următorilor domni se află la chestură și pot fi ridicate: maior Purcherea; Grefier Rădulescu Florea; adv. Lt. colonel Davideanu M.; adv. Vasile Croitoru; Stavru N.; adv. Roșu N.; Gustav Fonn; Schusnig Iosif; Lederhilger Iosif; Schmidt Carol.

Celelalte permise nu s'au vizat încă, actele fiind necomplete sau în curs de soluționare la comenduire, jendarmi ori chestură.

LOEW & Co. S. A. SIBIU

Extras

din procesul-verbal dresat la 30 Aprilie 1946, în adunarea generală extraordinară.

Adunarea generală extraordinară a hotărât:

- 1) Dizolvarea și lichidarea societății.
- 2) Numirea D-lui VICTOR LOEW din Sibiu, fost admiral, ca lichidator.

Urmează semnăturile.

Grefier Tribunalului Sibiu Secția III Com.

Dosar Nr. F.roc. 692/1938.

Prezentul extras fiind trecut în registrul de ordine la Nr. 326/1946 se vizează de noi pentru afișare și publicare.

Prim grefier
Constantin C. Gologan

Președintele Congresului Indian a hotărât înființarea unui departament pentru pregătirea de diplomați indieni.

Președintele Truman al Statelor Unite a anunțat că, după procesul șefilor poliției și militari ai fostului regim din Germania vor fi judecați probabil și principalii șefi ai industriei hitleriste.

In Anglia ploile durează de 50 zile. Inerșă recoltă e compromisă. In unele locuri sunt inundații.

Se anunță că zonele militare engleză și americană din Germania vor fi unite.

Delegația română de sub conducerea d-lui Tătărescu, care a fost la Conferința Păcii dela Paris, se înapoiază Luni în țară.

Presa jugoslavă anunță că avionul grec doborât era avion militar de vânătoare și fotografia obiective militare.

ATENȚIUNE!

Se primesc în GAZDA cu întreținere completă elevi sau eleve curs inferior. Familie onorabilă. Locuința: Sibiu, centru. Adresa la ziar.

Încă odată dreptate!

(Urmare din pag. 1-a)

mii cu prilejul răscoaii dela Bobâlna, și a lui Horia, Cloșca și Crișan la 1874, la 1848, după revoluția lui Avram Iancu și la 1892, cu prilejul marelui proces al Memorandumului, când au fost judecați conducătorii poporului român. Mărturii prețioase, dar mărturii zadarnice, pentru că sentința o dădea vinovatul.

Și mai târziu apoi, opinia publică la început să-și spună tot mai răspicat cuvântul. Apoi a început și înfățișarea războiului care a cuprins întreaga lume și s'a terminat și el. La încheierea lui, un consiliu, un fel de tribunal al istoriei, ne-a recunoscut dreptatea și a avut totodată și puterea de a-și impune sentința. Dreptatea era dreptate, obligatorie, nu lăsată la bunul plac al guvernului maghiar.

Și dreptatea s'a întrupat în faptă. Nemărginită a fost atunci bucuria noastră, a celor dintr-o parte ca și a celor din cealaltă parte a munților. Nu mai doream nimic, decât pace și bună înțelegere cu toți vecinii.

La douăzeci de ani de atunci, uneltrile cari n'au încetat nicio dată dincolo ca și dincoace de hotare au găsit sprijin în niște ambițioși cari au socotit că din zădărnice ar putea trage foloase pentru ei. Eram tari și dârzi, iar ei vroiau să ne slăbească și să ne înmoaie. Ne-au împărșit Ardealul în două și o jumătate au dat o Ungariei. Și așa patru ani ne mîrșeau mereu și pe ei și pe noi cu cealaltă jumătate dacă vom cânta în struna lor. Eram mai slabi și am cântat. In dosul cântecului însă, o ureche ascuțită ar fi deslușit scrâșnetul măselelor.

Și într-o zi cântecul a încetat și

In străinătate

Săptămâna trecută a adus pentru neamul nostru o mare și așteptată bucurie: Conferința de Pace dela Paris a recunoscut dreptatea cauzei românești în chestiunea hotarelor noastre de apus, hotărând ca Ardealul de Nord să rămână definitiv al României. Încă odată uneltrile fără temei s'au prăbușit și dreptatea, ca untul de lemn, a ieșit la suprafață.

O așteptam. N'am desnădăduit niciodată. Știam că așa va fi. Poporul nostru n'a așteptat niciodată mai mult decât ceia ce i se cuvenea, dreptul lui. Dar drepturile lui, mai devreme sau mai târziu, au trebuit să i se dea. Și i s'au dat. Poporul nu s'a înșelat, pentru că nu vroia decât ce e al lui, în întregime, nu bucăți.

Anglia și Turcia.

Agenția Tass arată că Marea Britanie dă ajutor militar Turciei în regiunea strămtorilor. Astfel au fost așezate numeroase stațiuni „Radar“ în lungul malului Mării Negre. La

aceste stațiuni lucrează Turci înșiși de Englezi. Englezi sunt pe ca să constatiasca noi stațiuni. Pentru na'ul aerodromului din Istambul turcesc, sub comandă engleză, uzina de tancuri repară cu ingineri englezi tancuri englezești cari sunt date ca armament armatei turcești. Formațiile militare americane sunt în Turcia după intrarea în război. Statelor Unite se pare că nu au gând să părăsească Turcia.

Discursul D-lui Byrnes

Dela Paris d. Byrnes a plecat în Germania, la Stuttgart, unde a ținut un important discurs. In acest discurs d-sa a arătat că Statele Unite nu au de gând să aibă o atitudine de privitoare fără amestec în treburile Europei. „Sper că poporul german, a spus d-sa, nu va mai face de acum înainte greșeala de a crede că deoarece poporul american iubete pacea el va da înapoi când va națiune folosește forțe sau amenințări cu forța pentru a câștiga dominația asupra altor popoare și asupra altor guverne“.

In legătură cu viitorul Germaniei d. Byrnes a spus că guvernul american dorește ca să se înfăptuiască o unire economică a țării, pentru numai așa se poate ridica starea materială a poporului german și odată cu el a altor state vecine. Astfel zonele americană și engleză s'au unificat. Pentru viitor crede că ar bine să se facă un stat federativ, fel de Statele-Unite ale Germaniei — aceasta, bineînțeles, sub control aliat.

Deasemenea „guvernul american este de părere că aliații trebuie, în întârziere, să aducă la cunoștința poporului german condițiile esențiale ale păcii, pe cari poporul german trebuie să le accepte și să le respice“. Deci: d-sa este de părere că discutarea tratatelor de pace cu Germania și cu Austria să se facă cel mai scurt timp posibil.

Trecând la hoteralele Germaniei d-sa arată că Silezia și alte regiuni date spre administrare Poloniei în înaintea de Conferința dela Potsdam vor veni din nou în discuție. Revenim că e dreptă cedarea că Franța a regiunii Sarre. Nicio cerere de teritoriu nu mai recunoaște ca dreptă, cu excepția Prusiei Orientale care revine U. R. S. S.

Răsunetul acestui discurs

In Germania acest discurs a fost primit cu mare bucurie. Deasemenea presa americană și cea engleză s'au ocupat despre el cuvinte de laudă. Părerii favorabile a rostit și presa franceză. In Polonia, la Varșovia, a avut loc mari manifestații potrivnice. Pentru ora la care încheem ziarul nu știe care anume va fi părerea presii și a oficialițăilor sovietice. Și cum va reacționa Moscova este, crede zierul francez „Le Monde“ chestiunea cea mai importantă.

I. V. Spiridon